

Lichý - Udatný princ Bajaja

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
odbor výstřižkové služby

Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29 73 70

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

Ostravský večerník

14. VI. 1983

ze dne

LOUTKAŘINA, TO JE TAKY DŘINA

Roku českého divadla je věnována poslední premiéra sezóny na ostravské loutkové scéně Státního divadla. K pokladům české literatury patří pohádky B. Němcové. Na motivy jedné z těch nejznámějších napsal S. Lichý hru udatný princ Bajaja. Režiséra inscenace Jiřího Volkmera jsem zastihla v přestávce mezi představením a zkouškou. Jiří

Schůzky v zákulisí

Volkmer — loutkoherec je členem souboru od jeho založení v roce 1953. Má za sebou tisíce představení, v jeho rukou ožily a promluvíly k několika generacím stovky loutek, režisruje v divadle i v televizi. Je údělem loutkářů, že jejich jména zůstávají trochu v pozadí, dětský divák ztotožňuje jejich herectví se svým pohádkovými hrdiny.

„Máte asi pravdu,“ říká Jiří Volkmer, „ale herec, který zůstane loutkám věrný, si odnáší ze své denní práce velkou odměnu — dětský úsměv, zaujetí, radostný potlesk. Děláním loutkařinu nepředstavitelně rád, snad proto, že mám rád děti, sám už jsem dnes dědečkem. Děti jsou upřímné a otevřené ve svém vztahu k nám herecům, u nichž nenajdeme diváckou faleš a lhovost, jsou spontánní v dobré i zlém. A pro loutkáře je to ta nejlepší kritika. Když se něco nepovede, přísní kritici sedí na každém představení, a to o všech svých chybách jsme hned

▲ Režisér Jiří Volkmer s jedním ze svých pohádkových hrdinů.

informován. Mám pocit, že v posledních letech jsou děti vnímavější, pozornější, než tomu bylo dříve. Snad je to dobrou přípravou ve školách. Učitelky mateřských i základních škol projevují o naší práci zájem...

Loutkařina je i fyzicky nepředstavitelná dřina. Z těch mladých, kteří k nám přicházejí, vydrží jen ti, jejichž rozhodnutí bylo opravdové. Loutka se staví do prostoru, do určitých obrazů, a tak musí mít vodič např. i smysl pro výtvarno, pro pohyb hmoty, smysl pro rytmus hudby a musí perfektně zvládnout jevištní řeč, loutka je přece živá, mluví, zpívá, pláče. Styk s divákem je obvykle jen přes paraván. Reaguje se sluchem a citem, a když se objeví před paravánem „živý herec“, musí umět hrát s partnery — loutkami a vytvořit i kontakt s diváky. Když jsem u divadla začínal, chtěl jsem být činohercem — třeba Romeem, Cyranem... divákům-li se zpět nelitují, a kdybych se měl rozhodovat znova, zase bych byl loutkářem. Proto mne těší i Skupova cena, která mi byla udělena v roce 1973.

Mohli bychom si takhle povídat ještě dlouho, ale vy jste chtěla slyšet něco o chystané premiéře. Dramatizace E. Lichého vychází z klasické pohádky, ale ztvárnění je trochu odlišné od známého textu. Přesto se snažím, aby pohádka zůstala ve své podstatě taková, jak ji děti znají. Vždycky mně lákaly české pohádky svou lidovostí i poezií. Jsem rád, že v Ruce českého divadla se k jedné z nich vracíme. Chceme vytvořit klasickou loutkovou hru, co nejvíce diváckou — ne pro soutěže a přehlídky, ale pro děti. Děj přiblíží dětem postava vyprávěče, jinak hraje jen loutky, které navrhl A. Babraj. Československá premiéra byla dnes v 18 hodin v představení pro školy.“ (mb)